

Első és második generációs migránsok munkaerő-piaci helyzete (a munkaerő-felmérés 2014. II. negyedévi ad hoc moduljának főbb eredményei)

Tartalom

Bevezetés	1
A különböző migráncsoportok és a kontrollsokaság jellemzői	2
A migráció oka	2
A munka és a képzettség megfelelése	3
Munkakeresési mód	3
Külföldön dolgozó magyarok	3
Összegzés	4

Bevezetés

2014 II. negyedévében a munkaerő-felmérés (MEF) kötelező uniós kiegészítő felvételének témája a migránsok munkaerő-piaci helyzete volt. A témakör 2008-ban már szerepelt a programban, de akkor Magyarországnak mint a bevándorlásban nem annyira érintett országnak csak a rövidített, a migráns népesség beazonosítását szolgáló változatot kellett lekérdeznie. Ezek a kérdések (a saját születési ország és állampolgárság mellett a szülők születési országa) – jóllehet nem kötelezően előírt változók – 2009-től beépültek a magyar adatgyűjtésbe. A 2014. évi migrációs modul változólistáját már a nemzeti sajátosságoktól függetlenül, egységesen írták elő valamennyi tagország számára.

Az uniós szinten harmonizált ad hoc modul a 15–64 éves népességre vonatkozott. Elemzésünkben a nemzetközi ajánlásokkal összhangban első generációs migránsoknak – a felvétel idején (2014-ben) érvényes országhatárok figyelembe vételével – a külföldön születetteket tekintettük, második generációs migránsoknak pedig a gyermekeiket. Munkaerő-piaci helyzetük bemutatásához azonban az első generációs migránsokon belül az állampolgárság szerinti – magyar és nem magyar – elkülönítést is szükségesnek véltük.

A munkaerő-felmérés alapfelvételéből a külföldi telephelyen dolgozókra (elsősorban külföldre ingázókra) vonatkozóan folyamatosan rendelkezésre áll információ. Az ad hoc modul pedig az elmúlt 10 évben legalább fél évig folyamatosan külföldön élő és dolgozó személyek foglalkozási jellemzőinek feltérképezésére is lehetőséget biztosított.

Magyarországnak mint migrációs célországnak a helyzete sajátos, jóllehet a régióban nem egyedülálló. Az első világháborút követő békeszerződés határváltozásainak következtében több millió magyar lakhelye szomszédos országok területére került. Ez igen jelentős migrációs (pontosan repatriálási¹) hullámot indított el az 1920-as évek elején, de az ebben érintettek – koruk miatt – jelen felvétel célsokaságában jellemzően már nincsenek jelen, ellentétben a második világháborút követő, a kollektív bűnösség elvén alapuló lakosságcserevel, amiben elsősorban a mai Szlovákia magyar nemzetiségű lakosai voltak érintettek.

Az anyaországgal való kapcsolat, ha akadozva is, de a szocializmus éveiben is megmaradt, Magyarországra házasság, családegyesítés címén minden évben több ezren települtek át Romániából, Csehszlovákiából, Jugoszláviából vagy éppen a mai Ukrajnából. A közép-kelet-európai országok rendszerváltása és a magyart anyanyelvüknek vallókkal szemben Magyarország alapvetően befogadó álláspontja megkönnyítette az áttelepülést. 2011. január 1-jén lépett hatályba a magyar állampolgársági törvény módosítása,² amely a folyamatnak újabb lendületet adott.

Természetesen az első és második generációs áttelepült magyaroknak is lehetnek munkaerő-piaci beilleszkedési gondjaik, amiket a nyelvi azonosság sem tud teljesen eltüntetni, de a migrációs modulnak elsősorban a nyelvi, kulturális akadályokkal is szembesülő „valódi” bevándorlók helyzetének feltérképezése volt a célja. Az adatok elemzésénél azonban nem lehet eltekinteni attól a tényről, hogy a sajátos történelmi előzmények miatt a modulban a nem magyarországi születési helyet megjelölők (azaz az első generációs migránsként definiáltak) 82%-a a magyart adta meg anyanyelveként, azaz áttelepülő, és nem a klasszikus értelemben vett migráns volt. Természetesen hasonlóan elsősorban többségét alkotják a magyar anyanyelvűek a második generációs migránsoknak is.

Elvileg lehetséges csak a nem magyar anyanyelvűek beilleszkedési gondjaira összpontosítani, de itt egy másik problémával, nevezetesen a mintavétellel kell szembenézni, jóllehet Magyarország nem migrációs cél, hanem tranzitország, ahová jelentős számú menekült érkezik a világ válságócaiból. Közülük igen kevesen vannak azok, akik itt kívánnak tartósan élni, ennek ellenére kialakult egy meglehetősen vegyes összetételű külföldi kolónia. A különböző adminisztratív nyilvántartások (munkáltatói bejelentés az Európai Gazdasági Térség állampolgáraitól, illetve a kiadott munkavállalói engedélyek), valamint a legutolsó népszámlálás adatai alapján kb. 140 ezer főre becsülhető a hazánkban élő nem magyar állampolgárok száma. Ezzel szemben a MEF a 15–64 éves, nem Magyarországon született, külföldi állampolgársággal rendelkezőkre a ténylegesen összeírtak alapján mindössze 33 ezer fős létszámot becsülte. A jelentős alulszámolás egyik oka a Magyarországon élő külföldiek sajátos területi koncentrációja, amit a MEF általános mintakijelölési gyakorlata nem tud figyelembe venni, de szerepet játszott benne a külföldiekre jellemző, az átlagot lényegesen meghaladó meghiusulási arány is. A migránsok levele kicsi sokasága és az alulszámolás miatt a migránsfelvétel adataiból levonható következtetéseket a szokásosnál is óvatosabban kell kezelni, nem elfeledkezve az adatokhoz tartózkodó hibáról sem. Ezzel az elemzési korláttal értelemszerűen nem szembesülnek azok az országok, ahol nagyszámú migránsnépesség él, hiszen a válaszok mögött itt megfelelő nagyságú sokaság áll, még akkor is, ha az alulszámolásra ott is van esély.

Az elemzés az uniós modul migránsdefiniációjából indul ki, az első és második generációs migránsok jellemzőinek feltérképezésére irányul. Az első generációs migránsokon belül azonban szükségesnek véltük az állampolgárság alapú (magyar és nem magyar) lehatárolást is alkalmazni.

¹ Visszavándorlás a szülőházába.

² 2010. évi XLIV. törvény a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosításáról.

A modult más célstruktúra esetén a klasszikus migrációs folyamat mellett az unión belül zajló munkaerő-piaci migráció jobb megismerésére is fel lehetett volna használni, ami mind a kibocsátó, mind a fogadó ország számára értékes információt adhatott volna például a visszaáramlás természetéről. Az a kevés információ, ami így is megtudható volt azokról a magyarokról, akik hosszabb-rövidebb időt külföldi munkával töltöttek (vagy töltöttek), az elemzés zárófejezetében kapott helyet.

A különböző migráncsoportok és a kontrollsokaság jellemzői

A felvételben az első generációs migránsok (azaz a nem Magyarországon születettek) száma 126,3 ezer főnek felelt meg, ebből 33,2 ezren vallották magukat külföldi ország állampolgárának. További 98,7 ezer főnek mindkét, vagy legalább az egyik szülője nem magyarországi születésű, vagyis második generációs migráns volt. Összehasonlítva ezt a három csoportot a vizsgált teljes (15–64 éves) népességgel, a következő megállapítások tehetők:

- Az első generációs migránsokra enyhe nőbőbblet jellemző, azonban ezen belül a nem magyar állampolgárságúak esetében az arány kiegyenlített.
- A magyar állampolgárságú első generációs migránsok életkor szerinti összetétele hasonlít legjobban a teljes népességéhez, de esetükben a 40–49 év közöttiek aránya érdemben nagyobb. Az első generációs nem magyar állampolgárok között viszont a fiatalabbak – a 25–39 éves korosztályba tartozók – erősen felülreprezentáltak. A második generációs migránsok kor szerinti megoszlása sajátos, a teljes népességre jellemzőt jóval meghaladó a 15–19 évesek (ők lehetnek a 40-es éveikben járó első generációs migránsok gyermekei), illetve az 50 éven felüliek aránya.
- A kormegoszlás különbsége, a fiatalok (elvileg még középiskolába járók) magas aránya részben magyarázatul szolgál az iskolai végzettség szerinti megoszlás bizonyos sajátosságaira, nevezetesen arra, hogy miért magas a második generációs migránsok között a legmagasabb végzettségként alapfokot megjelölők aránya. Az első generációs migránsok átlagos iskolázottsági szintje viszont állampolgárságtól függetlenül meghaladja a teljes népességét. Közülük a nem magyar állampolgárságú migránsok 33, a magyar állampolgárságúak 29%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezett, szemben a teljes népesség 20%-os arányával.
- A nem magyar állampolgárságú első generációs migránsok 67%-át Közép-Magyarországon (jellemzően Budapesten) írták össze, de a magyar állampolgárságúak 44%-ának lakóhelye is ebben a régióban található, szemben a teljes népességre jellemző 30%-os átlaggal.

1. tábla

A nem Magyarországon született 15–64 éves személyek száma és megoszlása születési ország és a magyar nyelv beszéd szintje szerint

A megkérdezett milyen szinten beszéli a magyar nyelvet?	Születési ország						
	Németország	Románia	Szerbia	Szlovákia	Ukrajna	egyéb	összesen
	Szám, fő						
Ez az anyanyelve, vagy anyanyelvi szinten	4 029	68 776	6 651	4 925	12 325	6 603	103 310
Haladó szinten	1 180	4 540	929	692	58	6 086	13 486
Középfokú szinten	373	285	169	–	102	3 307	4 236
Kezdő szinten	325	355	–	–	86	4 284	5 050
Egyáltalán nem beszél magyarul	114	67	–	–	–	37	218
Összesen	6 021	74 024	7 749	5 617	12 572	20 317	126 300
	Megoszlás, %						
Összesen	4,8	58,6	6,1	4,4	10,0	16,1	100,0

- Az életkor és iskolai végzettség szerinti megoszlástól nem függetlenül az első generációs migránsok foglalkoztatási rátája érdemben magasabb, a munkanélküliségi rátája kisebb a teljes sokaságra jellemzőnél.
- A migránsok kibocsátó ország szerinti összetétele visszaigazolja a bevezetőben foglaltakat. Többségük Romániában született, ahol a legnagyobb határon túli magyar közösség él, ezt az Ukrajnából, illetve Szerbiából érkezők követik, akik jellemzően szintén anyanyelvi szintű nyelvtudással rendelkeznek.

A migráció oka

Az, hogy a magyar nemzetiségűek adják a születési helyként Magyarországtól eltérő országot megjelölő mintegy 126 ezer fő első generációs migráns többségét, determinálja a Magyarországra költözés oka szerinti megoszlást is. A leggyakoribb válasz így a családi ok volt, amibe beletartozik az is, ha éltek itt rokonok, ami értelemszerűen ösztönzőleg hat, illetve megkönnyíti az áttelepülést. Ezt követte a munkavállalási szándék, 26%-kal, ami a már konkrét munkát találókkal együtt 36%-os értéket jelent. Az információt azonban fenntartással kell kezelni, hiszen az anyaországba történő áttelepülés motivációja többnyire bonyolult, és meglehetősen esetleges, hogy ebből a válaszból mit tart fontosnak kiemelni. A tanulást 7 ezer fő, a válaszolók 6%-a jelölte meg a migráció okaként. (2014-ben a magyarországi egyetemeken a 20 ezret jóval meghaladó számú külföldi diák tanult, igaz, köztük nem jelentéktelen arányban voltak a kollégiumban, azaz intézeti háztartásban élők, akik így nem képezték a felvétel célsokaságát.) A menekültként hazánkba érkezettek száma alatta volt a statisztikailag értékelhetőnek.

2. tábla

A 15–64 éves első generációs migránsok száma és megoszlása a Magyarországra jövetel oka szerint nemeként

A Magyarországra jövetel oka	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
	fő			%		
	Összesen					
Konkrét munka miatt jött	8 470	5 338	13 808	14,5	7,9	10,9
Munkát szeretett volna vállalni	15 589	16 562	32 152	26,6	24,4	25,5
Családegyesítés, házasságkötés, egyéb családi okból	20 746	36 349	57 094	35,5	53,6	45,2
Tanulmányok folytatása miatt	4 852	2 175	7 027	8,3	3,2	5,6
Menekültként érkezett, illetve nemzetközi védelemben részesül	1 324	424	1 748	2,3	0,6	1,4
Egyéb oka volt	7 534	6 937	14 471	12,9	10,2	11,5
Összesen	58 515	67 785	126 300	100,0	100,0	100,0
	Ebből: külföldi állampolgárok					
Konkrét munka miatt jött	5 321	1 953	7 274	32,5	11,6	21,9
Munkát szeretett volna vállalni	3 965	3 773	7 737	24,2	22,4	23,3
Családegyesítés, házasságkötés, egyéb családi okból	3 873	9 057	12 930	23,7	53,7	38,9
Tanulmányok folytatása miatt	1 681	670	2 351	10,3	4,0	7,1
Menekültként érkezett, illetve nemzetközi védelemben részesül	37	37	74	0,2	0,2	0,2
Egyéb oka volt	1 495	1 367	2 863	9,1	8,1	8,6
Összesen	16 373	16 857	33 230	100,0	100,0	100,0

A nem magyar állampolgárságú első generációs migránsok esetében a családi okból bevándorlók aránya a teljes migrációs sokaságra jellemzőnél valamivel kisebb, de a költözések közel 40%-ának háttérében így is ez áll, és különösen kiemelkedő jelentőségű ok volt a nők esetében. A férfiak körében viszont a teljes migránsok arányára jellemzőnél magasabb volt a konkrét munka ígéretével érkezők, illetve a munkát vállalni szándékozók aránya.

A munka és a képzettség megfelelése

A felvétel idején a 15–64 éves foglalkoztatottak 8,3%-a ítélte úgy, hogy képzettségénél alacsonyabb kvalifikációjú munkát végez. A legnagyobb csoportot érhetően a diplomások jelentették, hiszen minél alacsonyabb a végzettség szintje, annál kisebb a valószínűsége annak, hogy az éppen végzett munkához túlkvalifikált lenne. Az első és második generációs migránsok esetében ez az arány az átlagosnál közel 2 százalékponttal magasabb (10,2%) volt. Erre részben magyarázatul szolgál az, hogy a diplomások aránya is magasabb a teljes sokaságra jellemzőnél, de az is igaz, hogy a diplomások között jelentős arányt képviseltek azok, akik úgy érezték, hogy végzettségük szükségtelen az adott munkához. Különösen sokan voltak a munkájukhoz képest magukat túlképzettnek érző diplomások a férfiak körében. Az első generációs férfi migránsoknál minden második, magát túlképzettnek érző kérdezett felsőfokú végzettséggel rendelkezett, míg a teljes férfi sokaságban ez az arány 29% volt. A migránsok között vannak olyanok is, akik szülőhazájukban olyan diplomát szereztek, amivel Magyarországon felsőfokú végzettséget igénylő munkakör nem tölthető be, így esetükben a végzettség szintjét kellene a magyar iskolarendszerre átkonvertálni. Másoknál az akkreditáció hiánya is idézhet elő ilyen élethelyzetet. Életkorukat tekintve a negyvenesek körébe tartozott a munkájukhoz képest magukat túlképzettnek tekintő első generációs migránsok többsége, míg a teljes sokaság kor szerinti megoszlása ezen ismérv esetében is egyenletesebb.

Annál a kérdésnél, hogy mi az akadálya annak, hogy képzettségének megfelelő munkát kapjon, a válaszolók többsége az „egyéb akadály”, illetve a „nincs különösebb akadály” válasz alternatívát jelölte meg. Ez az előre megadott típusválaszok miatt teljességgel érthető is, és következik a definíció szerint migránsnak tekintett népesség bevezetőben vázolt sajátos jellemzőiből. A „magyar nyelv ismeretének hiánya” az első generációs migránsoknak is viszonylag kis hányadára jellemző, és a második generációs migránsoknál gyakorlatilag nem fordul elő, a „jogi korlátok” és a „származási, vallási megkülönböztetés” pedig általánosságban nem jellemző az országra. A válaszok alapján kevesen voltak azok is, akiknél végzettségük elfogadásának hiánya jelentette az akadályt. Mivel a nyelvtudás hiányát nagyon kevés esetben említették, a magyar nyelvi kurzuson történő részvételt tudakoló kérdésre adott válasz értékelhetetlen lett.

Munkakeresési mód

Magyarországon az álláshoz jutás leginkább preferált módja a rokon, baráti, ismerősi segítség igénybevétele. A legfeljebb öt éve jelenlegi munkahelyükön dolgozó alkalmazottak 42%-a így találta meg jelenlegi munkáját. További 23% közvetlenül keresett fel munkáltatót, míg a harmadik legelterjedtebb módszer a hirdetésre történő reagálás volt. A legkevésbé és a leginkább képzettek az átlagosnál kevésbé támaszkodnak az informális kapcsolatokra. A képzetlenekek jelentős arányban az állami munkaközvetítőn keresztül jutnak munkához, ami sok esetben közmunkát jelent, míg a diplomások az átlagost meghaladó arányban veszik saját kezükbe sorsukat, és válaszolnak hirdetésre, illetve pályáznak valamely meghirdetett állásra.

Nincs ez máshogy az első generációs migránsoknál sem, bár a rokon, baráti segítség esetükben még jelentősebb súlyt képvisel, mint a teljes sokaságnál. Gyakran az adta meg a lökést magához az áttelepüléshez is, hogy ilyen segítséget igénybe tudtak venni. Az informális segítség igénybevételének iskolai végzettség szerinti mintázata a teljes sokaságéval megegyező, de a különbségek nagyobbak. A szakmunkásképzőt végzetek 62%-a helyezkedett így el, míg a csak alapfokú végzettséggel rendelkezők kevesebb mint 35%-a. Aki nem magyarországi születésűként

alacsony iskolai végzettséggel keresett állást, az az átlagosnál kevésbé vette igénybe az állami munkaközvetítő szolgáltatását, és a rokon segítség mellett a munkáltatókkal történő közvetlen kapcsolatfelvételt preferálta inkább.

3. tábla

A 15–64 éves alkalmazottak számának megoszlása, akik legfeljebb 5 éve dolgoznak jelenlegi munkahelyükön, a munka megtalálásának módja szerint

A munka megtalálásának módja	Legmagasabb befejezett iskolai végzettség					Összesen
	legfeljebb általános iskola 8 osztálya	szakiskola, szakmunkás-képző	gimnázium	szak-középiskola	főiskola, egyetem, doktori	
Alkalmazottak összesen						
Hirdetésre válaszolt	8,4	13,0	20,4	18,1	27,0	17,4
Rokonok, barátok, ismerősök révén	36,2	45,9	48,4	45,1	33,6	41,8
Munkaügyi központon keresztül	28,5	10,7	5,9	5,3	2,0	9,7
Magán-munkaközvetítőn keresztül	1,1	0,9	1,7	1,0	1,4	1,1
Oktatási, képzési intézményen keresztül	0,5	0,7	1,4	1,8	5,1	2,0
Közvetlenül jelentkezett a munkáltatónál	20,8	24,5	17,7	23,1	24,4	22,9
A munkáltató kereste fel Önt közvetlenül	3,3	2,0	1,7	2,8	3,5	2,7
Más módszerrel, vagy nem tudja	1,2	2,2	2,7	2,7	3,1	2,4
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ebből: első generációs alkalmazottak						
Hirdetésre válaszolt	18,9	19,0	19,5	17,2	33,0	23,1
Rokonok, barátok, ismerősök révén	34,5	61,9	41,6	47,6	36,8	45,9
Közvetlenül jelentkezett a munkáltatónál	27,7	9,6	22,4	26,0	15,5	18,4
Más módszerrel, vagy nem tudja	19,0	9,5	16,5	9,1	14,7	12,7
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Külföldön dolgozó magyarok

Mivel a modul célsokaságát a teljes 15–64 éves népesség jelentette, az „élt-e, dolgozott-e az elmúlt tíz évben külföldön” kérdésre igen választ adhattak olyanok is, akik nem minősültek migránsnak. Összességében 190,4 ezer Magyarországon született magyar állampolgár válaszolta azt, hogy az elmúlt tíz évben élt külföldön, ebből 152,1 ezer dolgozott is abban az országban, ahol élt. Közülük 110,5 ezer főnek volt több mint 6 hónapig tartó folyamatos munkája, 42,2%-uk (46,6 ezer fő) az adatgyűjtés időszakában is külföldön dolgozott.

A jelenleg, illetve korábban külföldön dolgozók háromnegyede férfi, döntő többségük 25–45 év közötti, de a nők átlagéletkora alacsonyabb volt a férfiakénál, vélhetően azért, mert a családalapítás, gyermekvállalás a férfiaknál inkább, a nőknél kevésbé egyeztethető össze a külföldi munkavállalással. A jelenleg, illetve korábban külföldön dolgozók között a teljes foglalkoztatott népességhez képest viszonylag alacsony a szellemi foglalkozásuk aránya. A fizikai foglalkozású férfiak több mint fele ipari, építőipari foglalkozást folytat.

4. tábla

15–64 éves, Magyarországon született magyar állampolgárok, akik több mint 6 hónapig éltek és dolgoztak külföldön az elmúlt 10 évben

Jellemzők	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
	fő			%		
Korcsoportok						
15–19	230	170	400	0,3	0,5	0,4
20–24	5 380	4 146	9 526	6,9	12,5	8,6
25–29	9 757	8 462	18 219	12,6	25,6	16,5
30–34	13 778	7 137	20 915	17,8	21,6	18,9
35–39	14 522	5 906	20 427	18,8	17,8	18,5
40–44	11 294	2 807	14 102	14,6	8,5	12,8
45–49	8 825	1 772	10 597	11,4	5,4	9,6
50–54	6 868	945	7 813	8,9	2,9	7,1
55–59	3 701	840	4 540	4,8	2,5	4,1
60–64	3 055	916	3 971	3,9	2,8	3,6
Összesen	77 411	33 101	110 511	100,0	100,0	100,0
Legmagasabb befejezett iskolai végzettség						
Legfeljebb általános iskola 8 osztálya	6 424	3 063	9 487	8,3	9,3	8,6
Szakiskola, szakmunkásképző	34 079	5 116	39 195	44,0	15,5	35,5
Gimnázium	6 877	6 095	12 972	8,9	18,4	11,7
Szakközépiskola	15 779	4 464	20 243	20,4	13,5	18,3
Főiskola, egyetem, doktori	14 252	14 363	28 614	18,4	43,4	25,9
Összesen	77 411	33 101	110 511	100,0	100,0	100,0
Gazdasági aktivitás						
Foglalkoztatottak	68 123	24 902	93 025	88,0	75,2	84,2
ebből: jelenleg is külföldön dolgozik	34 337	12 306	46 644	50,4	49,4	50,1
Munkanélküliek	3 604	1 856	5 459	4,7	5,6	4,9
Gazdaságilag inaktívak	5 684	6 343	12 027	7,3	19,2	10,9
Összesen	77 411	33 101	110 511	100,0	100,0	100,0

Összegzés

A migrációs ad hoc modulall kapcsolatos főbb megállapítások a következőképpen összegezhetők:

- Mind az első, mind a második generációs migránsok között többségben voltak a magyarul anyanyelvi szinten beszélők, így feltételezhetően magyar nemzetiségűek, emiatt a modul egyes kérdései a migránsok összességére nem igazán voltak relevánsak. Ahol ennek értelme volt, az első generációs migránsokon belül szerepeltek a nem magyar állampolgárságúakra jellemző ismérvek, a második generáció vizsgálata pedig többnyire szükségtelennek bizonyult.
- Az első generációs migránsok a teljes sokaságtól talán leginkább abban különböztek, hogy az iskolai végzettségük szerinti összetétel kedvezőbb volt, körükben magasabb volt a felsőfokú végzettségűek aránya, viszont a teljes sokaságra jellemzőnél valamivel nagyobb arányban választották azt, hogy képzettségüknel alacsonyabb kvalifiká-

ciójú munkát végeznek, ennek okát azonban a megadott válaszalternatívák nem fedték le. Munkához jutásuknál igen jelentős szerepet játszott a rokoni, baráti, ismerősi segítség, függetlenül attól, hogy magyar ajkú áttelepülőkről vagy magyarul nem, vagy alig beszélő migránsokról volt szó.

- A bevándorlás legfontosabb ösztönzőjét az interperszonális kapcsolatok jelentették, a munkavállalási cél ettől jelentősen lemaradva állt a 2. helyen.
- A migránsnak nem minősülő, az elmúlt tíz évben 6 hónapnál hosszabb ideig külföldön élő és dolgozó magyarok száma alacsony (110,5 ezer), alig valamivel több, mint azoké, akik az alapfelvételen a jelenlegi munkahelyüknél külföldi települést neveztek meg.
- A felvétel eredményei összességében azt mutatják, hogy az ezredfordulót követő évtized végétől lendületet vett munkavállalási célú migráció jelenleg még alapvetően csak kifelé irányuló folyamat.

5. tábla

A 15–64 éves népesség megoszlása migráció és egyéb jellemzők szerint

(%)

Jellemzők	Első generációs migráns (nem Magyarországon született)			Második generációs migráns (Magyarországon született)			Magyaror- szágon született a személy és a szülők is	Összesen
	összesen	ebből:		összesen	ebből:			
		magyar állampolgár	nem magyar állampolgár		egyik szülő nem Magyar- országon született	mindkét szülő nem Magyar- országon született		
Nemek								
Férfiak	46,3	45,3	49,3	51,3	52,1	48,9	49,3	49,3
Nők	53,7	54,7	50,7	48,7	47,9	51,1	50,7	50,7
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Korcsoportok								
15–19	4,1	4,2	3,7	17,1	15,5	22,5	7,8	7,8
20–24	6,9	7,4	5,4	9,7	9,2	11,5	9,3	9,2
25–29	9,7	8,1	14,2	4,8	5,3	3,5	9,2	9,1
30–34	10,1	8,5	14,5	2,6	3,1	1,0	10,1	10,0
35–39	12,9	10,3	20,2	7,6	9,3	2,1	12,8	12,7
40–44	15,9	17,8	10,7	5,5	6,9	1,2	11,0	11,0
45–49	12,0	13,6	7,5	8,9	9,8	6,1	9,9	9,9
50–54	10,2	10,9	8,3	9,7	9,9	8,9	9,0	9,0
55–59	10,4	10,1	11,3	17,3	15,8	22,0	10,8	10,9
60–64	7,8	9,1	4,1	16,7	15,3	21,3	10,3	10,3
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Legmagasabb befejezett iskolai végzettség								
Alapfokú	13,1	11,7	17,0	27,4	25,4	33,9	22,4	22,3
Középfokú	57,0	59,7	49,6	51,2	50,4	53,9	57,9	57,8
Felsőfokú	29,9	28,7	33,4	21,4	24,1	12,3	19,7	19,9
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gazdasági aktivitás								
Foglalkoztatottak	69,5	68,3	73,2	48,6	51,0	40,9	61,4	61,3
Munkanélküliek	3,9	4,2	3,1	5,3	6,4	1,7	5,5	5,5
Gazdaságilag inaktívak	26,5	27,5	23,7	46,1	42,6	57,4	33,2	33,2
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Régiók								
Közép-Magyarország	50,0	43,9	67,2	32,7	35,3	24,4	29,4	29,8
Közép-Dunántúl	9,6	10,3	7,8	11,0	9,4	16,4	11,1	11,0
Nyugat-Dunántúl	6,0	7,1	3,1	6,7	6,6	7,1	10,1	10,0
Dél-Dunántúl	7,2	8,4	3,7	20,9	18,5	28,8	9,1	9,2
Észak-Magyarország	5,4	4,9	6,8	5,7	6,2	3,9	12,0	11,8
Észak-Alföld	10,7	12,7	4,9	11,2	12,6	6,6	15,4	15,2
Dél-Alföld	11,1	12,8	6,6	11,7	11,4	12,9	13,0	12,9
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ebből:								
Élt az elmúlt 10 évben más országban	25,1	19,2	41,8	3,9	3,3	5,9	2,9	3,4
ebből: dolgozott több mint 6 hónapot más országban	13,8	10,0	24,6	1,6	1,1	3,3	1,7	2,0
Összesen, fő	126 300	93 070	33 230	98 698	75 490	23 208	6 332 563	6 557 561

További információk, adatok (linkek):

Elérhetőségek:

[Táblázatok](#)

kommunikacio@ksh.hu

[Módszertan](#)

[Információs szolgálat](#)

[Kérdőívek](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu